

בתי המשפט

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

בעניין: עמיאל מיטב

התובע

ע"י ב"כ עו"ד יהונתן צבי

נגד

1. בלושטיין מפות ועוד בע"מ

2. בנימין בלושטיין

הנתבעים

ע"י ב"כ עו"ד זיו ברגמן

הרשות לפיתוח ירושלים

צד ג'

ע"י ב"כ עו"ד בעז הניג

1

פסק דין

2

3

1. כללי

4

5 פסק דין בתביעה שיסודה בטענה להפרת זכויות יוצרים במישור הקרטוגרפי; תמצית טענת

6 התובע הינה, שמפת העיר העתיקה של ירושלים שהוכנה על ידו, העתקה בנסיבות עוולתיות על

7 ידי הנתבעת 1, חברה פרטית שעיקר התמחותה בהכנת מפות, בין היתר מהסוג שעל הפרק.

8 הנתבע 2 נתבע כבעל מניותיה וכמנהלה. מטעם הנתבעים הוגשה הודעה לצד שלישי – ואשר

9

לנסיבותיה, עיין להלן.

10

11 הערות מקדימות 2.

12

13 דומה, מטעמים שבבהירות הדיון, נכון להביא את תמצית טענות בעלי הדין כפי שפורטו כבר

14 במסגרת תצהיריהם ובעדויותיהם, ויהווה הדבר את הבסיס להמשך הדיון. במקביל יצוין

15 שבמישור המקצועי, בפני בית המשפט חוות דעת פרטיות שהוכנו על ידי שניים מבעלי הדין.

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 ואולם, על פני הדברים, נתונה החשיבות, לחוות דעתו של ד"ר חיים סרברו, מומחה מהבכירים
2 בישראל בתחומו, שנערכה בהוראת בית המשפט, והנהנית מחזקת אובייקטיביות. חשיבותה
3 לצורך הכרעה בהליך שבפניי עולה שבעתיים על חוות הדעת הפרטיות שעורכיהן אף לא נחקרו
4 בבית המשפט.

5

6

3. גרסת התובע

7

8 א. ראשית עיסוקו של התובע בתחום שעל הפרק, כאמור בסעיף 4 לתצהירו, בעבודתו
9 בעבר במסגרת משרד הביטחון בירושלים: "...בעת עבודתי במשרד הביטחון הכנתי
10 מפה עם פירוט של הרחובות והסמטאות, ולאחר יציאתי לגמלאות הכנתי מפה
11 חדשה ומעודכנת, על בסיס אורתופוטו שרכשתי מחברת אופק צילומי אוויר...".
12 בפרט הדגיש התובע בסעיף 5 לתצהירו, שאת כל סמטאות העיר העתיקה, כלשונו,
13 עבר "ממש" על מנת לוודא את דיוק שמות הרחובות והפרטים.

14

15 ב. המפה שערך בשנת 2009 מהווה, לדידו של התובע, את אבן הפינה לדיון, והיא כונתה:
16 "עד אור – על שם שני ילדי, עדי ואורי" [סעיף 7 לתצהירו].

17

18 ג. ראשית ההתנהלות הקשורה לפרשתנו, בקשר שנוצר בינו לבין בעלת הדין שעתידה
19 להיות צד שלישי בהליך זה, הרשות לפיתוח ירושלים [להלן – "הרל"י"]. לפחות **זכות**
20 **שימוש העביר התובע עצמו, לגרסתו, להרל"י**, וכלשונו בסעיף 8 לתצהירו: "לפני
21 כשש שנים פניתי ביוזמתי לרשות לפיתוח ירושלים והצעתי להדפיס מפה בהגדלה,
22 ולתלות אותה בסמוך למרכז המידע של משרד התיירות בשער יפו...". בסעיף 10
23 לתצהירו אף אישר שהיה הדבר ללא תמורה, וכלשונו: "מתוך תחושת שליחות
24 **ציבורית ואהבת ירושלים**". עם זאת, הדגיש בסעיף 12, כי מעולם לא הסכים שזכויות

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

- 1 היוצרים שלו במפת עד אור ימכרו להרליי או לכל רוכש אחר של מפותיו. על פי סעיף
2 13 לתצהירו, בשנת 2013 אף יצאה לאור מטעמו מהדורה שנייה של המפה.
3
- 4 ד. ומכאן לראשית ההתנהלות נשוא פרשתנו. על פי סעיף 15 לתצהירו, בשנת 2014,
5 יצאה הרליי בכעין מכרז למפות לשירות הציבור. ככל הנראה, תיירים בפרט. במכרז
6 התחרו – התובע והנתבעים. הרליי בחרה בנתבעים.
7
- 8 ה. על פי סעיף 16 לתצהיר התובע, לאחר שנתלתה המפה שעשו הנתבעים בשער יפו –
9 **"... נדהמתי לגלות, שחלקים רבים ממנה דומים דמיון מדהים למפה שלי. במפה**
10 **שנתלתה בשער יפו הופיעו כל הסמטאות הקטנות שבשום מפה לא הופיעו פרט**
11 **לשלי, ובמיוחד בלטו טעויות שהיו אצלי במפה ... והופיעו כמעט אחת לאחת גם**
12 **במפת בלושטיין"**.
13
- 14 ו. האמור לעיל משקף, אפוא, את עילת התביעה בה נקט התובע.
15
- 16 4. גרסת הנתבעים
- 17
- 18 א. מטעם הנתבעים התייצבו למתן עדות, הנתבע 2 כבעלי החברה ומנהלה, ואופיר
19 בלושטיין – כמנהלה. נחה דעתי שבנסיבות העניין ניתן לדון במשולב בשני התצהירים
20 ואף בעדויותיהם גם יחד.
21
- 22 ב. תחילה ניתן תיאור לטיבה של הנתבעת 1, חברה פרטית, משפחתית, שעיקר
23 התמחותה במשך עשרות בשנים, בין היתר, בהוצאת מפות ערים מן הסוג שעל הפרק.
24

בתי המשפט

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

- 1 ג. אף כל הקשור בהשתתפות במכרז שציין התובע, אושרה: אכן היה מכרז והנתבעת 1,
2 זכתה.
- 3
- 4 ד. ואולם, לעניינינו של הליך זה, נתונה עיקר החשיבות להצהרות ה"ה בלושטיין ביחס
5 לדרך בה הוכנה המפה שלבסוף הועברה לידי הרל"י. זאת, באשר, משלב זה של הדיון,
6 התייחסו העדים לשאלה האם, עד כמה, וכיצד, עשו הנתבעים שימוש במפה שמקורה
7 בתובע. בסעיף 9 לתצהיר אופיר ניתן ביטוי לכך שלרשות הנתבעת 1 היה בסיס של
8 מפת העיר שהופק לאורך שנים בהקשרים שונים. סעיף 12 לתצהיר אופיר מתייחס
9 למערכת מידע שנתונה לה חשיבות לא מבוטלת לצורך הליך זה – **מערכת מידע**
10 **גאוגרפי המכונה גם כ- GIS**, ובעברית בראשי התיבות – **"ממ"ג"**. ניתן ביטוי ברור
11 לכך, שעל הפרק **מערכת מידע פתוחה לציבור, ושנעשה בה שימוש נרחב, לרבות**
12 **לצרכים קרטוגרפיים**. על פי סעיף 12 הנ"ל לתצהיר, עוד **"בהצעת המחיר שהגישה**
13 **הנתבעת... אנו מדגישים שהמידעים מגיעים מהמזמין עצמו ולרוב המידעים**
14 **ההנדסיים (שרטוט בסיס המפה) נמצאים באתר הממ"ג... שבו ישנן שכבות שונות**
15 **שעוזרות בעדכון המפות. כך גם נרשם בהצעה שניתנה להרל"י"**. סעיף 14 סיפא
16 לתצהירו אף מבהיר כלשונו, כי – **"המידע העיקרי – צילומי מסך של שכבת 'דרכים**
17 **בעיר העתיקה' ושכבת 'תצלום אוויר' מאתר הממ"ג של עיריית ירושלים"**. **שימוש**
18 **במידע קרטוגרפי שמקורו בממ"ג, אפוא, אושר במפורשות על ידי הנתבעים**. אף סעיף
19 15 בפסקה השנייה לתצהיר, קוהרנטי לאמור לעיל.
- 20
- 21 ה. רבים מסעיפיו הבאים של תצהיר אופיר, וכמוהו גם תצהיר אביו, בנימין בלושטיין,
22 מפרטים פעולות נוספות ושונות שעשו הנתבעים.
23

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 ואולם, לענייננו מוצא אני את עיקר החשיבות בתשובותיהם של הנ"ל בחקירתם
2 הנגדית בשאלה העיקרית שבמוקד הדיון, והיא, האם, ועד כמה, נעשה על ידי
3 הנתבעים שימוש במפת התובע. פעם אחר פעם חזר בנימין על גרסה שאינה שוללת
4 לחלוטין מגע עם מפת התובע, וכי ראה בה, כלשונו – "מקור מידע". מטבע לשון זו,
5 מקור מידע, חוזרת על עצמה כחוט השני בגרסתו, והדבר אף יצריך את התייחסותי
6 בהמשך. ראה בפרט בעמ' 49 שורה 2 לפרוטוקול; בשנית בשורה 13: "זה שימש
7 כמקור מידע בלבד וזו תשובתי"; והמשפט הממצה ביותר, שם, בשורה 19: "אני לא
8 מתכחש שהשתמשנו בתור מקור מידע או השראה לעבודה, בעד אור". בד בבד,
9 הבהיר עוד בנימין בלושטיין בעדותו שנעשה שימוש ממקורות נוספים לצד ובנוסף
10 למפת התובע: "עשיתי קרוס צ'קינג וראיתי שזה מופיע בכמה מקורות מידע ולכן
11 לא ייחסתי לזה חשיבות מיוחדת" [עמ' 52 שורה 7 לפרוטוקול].

12
13 לסיכומה של פסקה זו ניתן בשלב זה של הדיון לתת ביטוי לכך, שמן הצד האחד,
14 מכחישים הנתבעים לחלוטין את טענת התובע להעתקת המפה שהכין, אך במקביל
15 מאשרים הם התייחסות למפת התובע כמקור מידע והשראה, זאת במקביל למידע
16 שבאתר הממ"ג, ועל פי הנטען, בדומה להתייחסות מצידם גם למפות אחרות. כהערה
17 שיש בה כדי להקדים במעט את המשך, אציין, שבפני בית המשפט ראיות למעבר
18 מידע גם ממפת התובע לאתר הממ"ג, שגם בו עיינו הנתבעים, ועוד אשוב לכך.

5. גרסת הצד השלישי

19
20
21
22 א. גרסת הרל"י מגולמת בתצהיר ענר עוזרי, הממונה על פיתוח אגן העיר העתיקה
23 בהרל"י, שאף נחקר עליו בבית המשפט. תחילת תצהירו מתארת את ההליך המכרזי
24 ואת הערכתו לסיבה שבעטיה פנה התובע לבית המשפט. על פי סעיף 5: "התובע...

בתי המשפט

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 נטל חלק בהליך הפנייה, ולכשנודע לו כי הצעתו לא זכתה, העלה טרוניות שונות
2 כנגד הרל"י..."

3

4 ב. אשר לעבודה על המפה, ולכך חשיבות כאשר בפני בית המשפט טענה להענקת זכויות

5 יוצרים, העיד, כי: "נציגי הרל"י ובלושטיין עמלו במשך חודשים רבים על הכנת

6 הקובץ, תוך החלפת הערות ועריכת תיקונים רבים וכן עריכת ציורים בשטח. במהלך

7 תקופה זו ולצרכי התמצאות, עבדו הצדדים עם מגוון מקורות מידע" [סעיף 8 לתצהיר

8 עוזרי]. ואכן, גם מפת התובע שתלויה הייתה בכניסה לעיר העתיקה (ולהזכיר, אף

9 התובע העיד על כך), נמנתה עם אותם מקורות מידע ששימשו להכנת המפה החדשה

10 [סעיף 9]. בסעיפים הבאים מדגיש עוזרי שמעולם לא הנחתה הרל"י את הנתבעים

11 לעשות שימוש במפה שמקורה בתובע, ואשר, כאמור, אף הייתה בידם. סעיף 14

12 לתצהירו מדגיש זכות שימוש שאישרה הרל"י לבלושטיין במפת התובע. לגרסתו, הא

13 - ותו לא.

14

15 6. תמצית טענות הצדדים

16

17 עתה, לאחר שפורטו עיקרי גרסאות בעלי הדין, ברורות אף טענותיהם העיקריות.

18

19 א. טענות התובע

20

21 1. ראשית, ברורה טענתו להפרת זכויותיו במפה ;

22

23 2. מכאן גם ברורה טענתו המשתמעת, לפיה עצם האישור של בלושטיין שנעשה

24 במפה שימוש כמקור מידע והשראה, כמוהו כהודאת בעל דין בהמשך לכך,

בתי המשפט

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

- 1 הושם בסיכומיו דגש על הטענה, שיש בכך כדי להעביר נטלי ראייה להגנה
2 (סעיף 6 לסיכומי התובע), ובהרמת נטלים אלה, נטען, שלא עמדו הנתבעים.
3
4 .3 בתוך כך השתמע עוד מדברי התובע שככל שזלג מידע מהמפה שהכין לאתר
5 הממ"ג ונעשה בכך שימוש, ולטענתו, כך, אכן, קרה, גם בכך יש כדי לפגוע
6 בזכויותיו (- אלא, שאת הרל"י, התובע לא תבע).
7
8 .4 וכהערה החולשת על טענותיו ביחס לפרשה כולה, הטעים, שגם אם מסר
9 זכויות שימוש להרל"י (ואולי, בעקיפין, אגב כך, גם לממ"ג), אין משמעות
10 הדברים שהתיר בכך פגיעה בזכויות השייכות לו.
11
12 טענות הנתבעים ב.
13
14 .1 ראשית, כפרו הנתבעים בכך שהעתיקו את המפה שהכין התובע.
15
16 .2 חשובה מכך, טענתם המשפטית העיקרית, שהיא, אולי, החשובה שבסוגיות
17 המשפטיות שבפני בית המשפט בהליך זה, לפיה גם אם אכן, אישרו, שראו
18 במפת התובע, כמו גם במקורות אחרים, כמקור למידע ולהשראה, הרי
19 עדיין, כל עוד אין על הפרק העתקה מסיבית וגורפת, לא הפרו בכך את
20 זכויותיו של התובע.
21
22 .3 ועל דרך החילופין, כאמור בהודעה לצד שלישי שהוציאו כלפי הרל"י, נטען,
23 שנופלת האחריות על מזמין העבודה. הודעת הצד השלישי, קצרה ולקונית
24 במיוחד, אך עמדה זו משתמעת ממנה.
25

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

4. סעיף 22 לסיכומי ההגנה, מציין עוד, שבחקירתו הנגדית של התובע עלה, שלפחות חלק משמעותי מהעבודה, בוצע על ידו בעודו בתפקידו במשרד הבטחון. בהינתן שכך, נטען, שעל פי סעיף 36 לחוק, הרי, אם בכלל, שייכות הזכויות למדינה, שאינה כלל צד לתיק זה.

5

6 ג. טענות הצד השלישי

7

1. בכתב ההגנה מטעם הרל"י נטען, בפרט בסעיף 7, שנציגי הרל"י – "לא הנחו ולא רמזו בשום צורה, כי זכויות היוצרים במפת עמי מיטב מוקנים להרל"י בכל אופן שהוא...".

11

2. הטענה הכוללת שבפי הרל"י הינה, אפוא, שלא אישרה לנתבעת 1 דבר. בכלל זה נטען, שלא אישרה הרל"י זכות שימוש במפה ולא יצרה מצג ולא הצהירה דבר עליו יכולה הייתה הנתבעת 1 להסתמך, גם בהינתן שיקבל בית המשפט את טענות התובע.

16

3. במסגרת זו אציין גם את הממ"ג בו נכלל כנראה, גם – אם כי, לא רק – מידע שמקורו בתובע. המידע האצור בממ"ג וזכויות השימוש בו, מהווה בסיס לטענות, ונצרך דיון בנושא.

20

3. כמקובל ביחס לכל צד שלישי, מאמצת גם הרל"י גם את טענות ההגנה של הנתבעים.

23

4. לבסוף הודגש, שהעובדה שהוגשה תביעה זו לאחר שהתובע 'הפסיד' במכרז מלמדת על נסיבותיה. נטען, שאלמלא הפסיד ונדחו הטרוניות בהן בא אל

25

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 הרלי"י לאחר מכן, לא הייתה תביעה זו באה אל העולם כלל. על פי הטענה,
2 מבטאת התביעה את מורת רוחו של התובע, יותר מאשר טענות ממשיות
3 להפרת זכויות יוצרים.

4

5

7. חוות דעת מומחה בית המשפט

6

7 לאחר הגשת ראיות הצדדים הורה בית המשפט על מינוי מומחה מטעמו. כאמור, התמנה ד"ר
8 חיים סרברו שלצד הערכת בית המשפט שניתן להתייחס אליו כאל עד מקצועי ואובייקטיבי,
9 הרקורד המקצועי שהיה בידו להציג מדבר בעד עצמו: בעל תארים, לרבות תואר שלישי
10 בגיאודזיה, התמחות בקרטוגרפיה ותואר שלישי מאוניברסיטת בר-אילן, שירות ממושך ביחידת
11 המיפוי של צה"ל עד למינוי כמפקד היחידה בדרגת אלוף משנה, ולאחר כל זאת במשך כשמונה
12 שנים מנהל המרכז למיפוי ישראל. בין היתר היה חבר ולאחר מכן יו"ר מערכת אטלס ישראל,
13 ומילא תפקידים ממלכתיים שונים במישורים הרלוונטיים, לרבות יו"ר ועדת המומחים
14 המשותפת לישראל ולירדן בנוגע לגבול הבינלאומי בין שתי המדינות ועוד. על פני הדברים,
15 המדובר בעד מקצועי מן המדרגה הראשונה, אובייקטיבי, ונכון בית המשפט לייחס משקל ניכר
16 לחוות דעתו. ולהלן, סיכום מסקנותיו (סעיף 15 לחוות דעתו):

17

18 "מסקנתי הכוללת היא שלא ניתן להגדיר את מפת בלושטיין כהעתק או העתקה
19 של מפת עד אור לא מבחינת הצורה ולא מבחינת התוכן. אך להערכתי
20 העורך/עורכים של מפת בלושטיין התייחסו למפת עד אור כמקור אמין למידע,
21 ובכמה מקומות במפה, גם אם לא בהיקף ניכר יחסית להיקף המידע במפה,
22 "העשירו" את מפת בלושטיין על בסיס מידע שמקורו במפת עד אור. ה"העשרה"
23 הייתה בעיקרה בסמטאות קטנות וחצרות, שלא הייתה בהם חשיבות רבה למפת
24 בלושטיין בהתחשב בכך שייעודה של מפת בלושטיין היה לשמש "מפת פוסטר"
25 לתליית חוצות ולא חייב זאת (למידע על הסמטאות הקטנות והחצרות יש ערך במפה
26 כדוגמת מפת עד אור שנועדה לשמש כמפת ניווט מפורת לסיור רגלי), מה עוד
27 שבמקצת מהמקומות היה המידע המקורי במפת עד אור שגוי".

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

8. מידת השימוש במפת התובע על ידי הנתבעים – המישור הראייתי

א. את הדיון במישור זה מצאתי לפתוח בדגש על עמדת המומחה שהתיישה לחלוטין עם עדות הנתבעים, לפיה היתה מפת התובע נגד עיני הנתבעים ובלשון המומחה, נעשה בה שימוש להעשרת מפת הנתבעים; בלשון הנתבעים עצמם, כאמור, היה זה מקור למידע ולהשראה. אך המסקנה הכוללת היא אחת: **העתקה מאסיבית – לא היתה, שימוש משני כאמור, היה. לשון אחר: אין הדעת נותנת, שמאבחן היה המומחה העתקה נרחבת, ונמנע היה ממתן ביטוי לכך, ואף הדרך בה נקט התובע, עת ביקש להשוות נקודות קטנות, לדון בסוגיית "רחוב מלכודת" (- ועל כך, עיין להלן), לא הובילה למבט כולל, 'ממעוף הציפור'. זאת, מן הסתם, בשל כך, שאין על הפרק התאמה מלאה המהווה העתקה מוחלטת. **תרומת מפת עד אור לנתבעים היתה נקודתית, גם אם במספר נקודות, ושאלת ההשלכות המשפטיות, עתידה לעמוד במוקד הדיון.****

ב. מאמץ ניכר עשה בא-כוחו הנכבד של התובע, באמצעות מספר דוגמאות נקודתיות, כגון מסמטאות בעיר העתיקה, ללמדנו אודות התנהלות הנתבעים. ואולם, קודם שאתייחס לכך במעט, אציין שעתה, הדיון הנקודתי, כבר אינו חיוני עוד להכרעה: הרי אישרו הנתבעים, וכמותם גם המומחה, הסתייעות נקודתית, "כמקור מידע" או "כהשראה", גם אם במקומות שונים, במפת התובע.

ג. את תחילת חקירתו של ד"ר סרברו הנכבד, פתח ב"כ התובעים סביב המושג – "רחוב מלכודת", שהוצג על ידו כטעות מכוונת המוכנסת למפה במטרה לתפוס מפירי זכויות. ואולם ביחס לכך השיב המומחה, שהמושג אינו מוכר לו כלל [עמ' 9 שורה 21

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 לפרוטוקול]. המומחה אף הבהיר, כי - "יש לי קשר עם הרבה מאוד עורכי מפות,
 2 מעולם איש מהם לא ציין בכל העולם בפניי שהוא מכניס רחובות מלכודת לתוך
 3 מפות או משבש מפות בכוונה תחילה" [עמוד 10 שורות 3-4 לפרוטוקול]. כבר בנקודה
 4 זו נדרש בית המשפט לתמיהה כפולה. זאת, הן בשל כך, שהתקשיתי מעט בהבנת דרך
 5 הטיעון של התובע שפתחה במושג שמומחה כדוגמת מומחה בית המשפט לא שמע
 6 עליו כלל, וחשוב מכך בשל כך שאין בפניי כלל, במסגרת תצהיר התובע התייחסות
 7 לרחוב מלכודת שהכניס למפה שהכין. לחלוטין לא ברור מדוע נשאלה השאלה הזו,
 8 כשהתובע עצמו לא יכל ללמדנו שנקט בדרך של הכנסת רחוב מלכודת למפתו.
 9
 10 ד. במקביל ניסה התובע ללמוד ממספר שאלות נקודתיות (תרתני משמע), שיש בהן כדי
 11 ללמד על העתקת מפתו, נושא, שהינו, כאמור, מעט מיותר, באשר אישרו גם
 12 הנתבעים, שבנקודות מסוימות התייחסו למפת התובע. ואולם, אפילו נכון הייתי
 13 לאמץ דרך זו כמבחן מכריע לשאלה המרכזית שעל הפרק, נדרשות היו לצורך זה,
 14 ביחס לכל נקודה ונקודה שהעלתה לדיון, ראיות מצטברות במספר מישורים:
 15 ראשית, שאותו רכיב שמופיע במפת הנתבעים מופיע גם במפת התובע, שנית, שהרכיב
 16 שגוי, ולהערכתי, כגורם שלישי, שאותה שגיאה אינה מופיעה במפות אחרות
 17 המסתובבות בשטח. מעבר לכך נשאל מומחה בית המשפט על מספר נקודות בעיר
 18 העתיקה. ראשית נשאל ביחס ליחוש אל מסעודי'. אלא ששם לא היה כלל מומחה בית
 19 המשפט [עמוד 12 שורה 4], ולאחר שהוצגו בפניו המפות העיד בכלל כדלקמן:
 20 "ביצעתי מדידות של שתי המפות, מצאתי שיש שוני מהותי בין שתי המפות בנושא
 21 הזה..." [עמ' 13 שורה 17 לפרוטוקול]. עוד נשאל המומחה גם ביחס לכיכר אל רזלי.
 22 ודווקא שם, לדבריו אף היה והמקום מוכר לו [עמוד 14 שורה 2 לפרוטוקול]. ואולם,
 23 לכשנשאל המומחה ביחס לכניסות למקום ולשאלה ההשוואתית הנוגעת לשתי
 24 המפות, לימד בתשובתו על הבדלים מסוימים. ביחס לכניסות השיב שהן "לא באותן
 25 פרופורציות", ובהמשך גרס שיש מעט הבדל [עמוד 15 שורות 11-13 לפרוטוקול].

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 בדיון ביחס לרחוב משמרות הכהונה, אמר: "... אבל בתי מחסה שונה בשתי
2 המפות" [עמ' 20 שורה 9 לפרוטוקול].

3

4 ה. ולאחר כל זאת, גם אם במאמרות מוסגרים, ייתכן שיש מקום לשאלה, בהינתן
5 שלדעת התובע מדובר היה בהעתקה מוחלטת, או כמעט מלאה, האם לא מתבקש
6 היה, שינהל היה ב"כ התובע את חקירתו, 'בכיוון ההפוך': האם לא סביר, שהיה מציג
7 את שתי המפות למומחה, שואל אותו האם אין הדמיון ניכר על פני המפות המוצגות,
8 ומבקש היה להצביע על הבדלים; זאת, תוך תקוה ועל יסוד הנחה, שיתקשה המומחה
9 להיענות לבקשתו, וילמד בכך, שאין הרבה הבדל. בנסיבות אלה, מתחייבת, לכל
10 הפחות, השאלה, האם אין לומר, שעצם העובדה, שביקש ב"כ התובע ללמדנו,
11 שבנקודות מסוימות דומות המפות, ועל הפרק, לא היו, אלא נקודות ספורות שנבחרו,
12 כדי ללמדנו על כך, שבעיקרון, לא היו הן זהות. שאם לא כן, חזקה על ב"כ התובע,
13 אפילו בהינתן שבנקודות מסוימות בולט הדמיון – וכשלעצמי, אינני משוכנע שאכן
14 כך למדתי מתשובות המומחה – שמעדיף היה להוציא מפי המומחה עדות בדבר
15 הדמיון בין המפות. וכל זאת, לאחר שאלות שיתמקדו בהבדלים, והכל במטרה
16 ללמדנו, שאין בנמצא הבדלים של ממש.

17

18 הוא שאמרנו: בנקודות מסוימות, פנו הנתבעים למפת עד אור, אך העתקה נרחבת – לא היתה.
19 כך סבור המומחה, בדיוק כפי שהועד על ידי הנתבעים. והכל כדברי המומחה: "... לא מצאתי
20 זהות" [עמ' 24 שורה 4 לפרוטוקול].

21

22 תחום המתאפיין במידה של זרימת מידע 'חפשית' שמקובלת; ובתוך כך – הממ"ג .9

23

24 א. אפתח פרק זה בכך, שאזכיר, שלגרסת התובע עצמו, מסר להרל"י את המפה לפחות

25 לצורך הצגתה בכניסה לעיר העתיקה (- שער יפו), ללא תמורה, ואף ללא שנעשה

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 לצורך זה מסמך כלשהו בכתב] - "קובץ PDF של המפה העבר לדורון על מנת
2 שהרל"י תדפיס אותה בהגדלה וישימו אותה בשער יפו כמפה זמנית עד שתהיה
3 המפה הקבועה"; עמ' 31 שורות 6-7 לפרוטוקול, מדברי התובע]. לאחר מכן, נעשה
4 שימוש במפה על ידי הרל"י במשך שנים, ללא טרזניה מצד התובע. משקף הדבר
5 מקובלות בתחום, ואף אין להתפלא: העיר העתיקה, כמו גם רחובותיה, אינם ברשות
6 הפרט, והדבר הקרין גם על התייחסות כל המעורבים, לרבות התובע, למידע הנוגע
7 לרחובות וסמטאות העיר העתיקה.

8
9 ב. על רקע זה, נכון לקבל את עדות אופיר בלושטיין, לפיה: "האתר של עיריית ירושלים
10 הוא האתר הרשמי של העירייה שכל אחד יכול להיכנס ולראות מה החומר שיש בו.
11 כמו עשרות אתרי GSI שאני משתמש בהם, גם פה ציינתי בפני המזמין שאני הולך
12 להשתמש באתר הזה והוא ידע את זה. גם כשביקשתי את החומרים הדיגיטליים,
13 כדי שלא אצטרך לעשות צילומי מסך, נאמר לי שיבדקו איך אפשר להעביר לי את
14 זה אבל לא אמרו לי אל תשמש בזה" [עמוד 58 שורות 15 – 19 לפרוטוקול]. הנתבעים
15 יזכו במכרז' לאחר שנתקבלה הצעתם שעמדה על 8,000 ₪. נותנת הדעת שהצעת
16 התובע, הגם שנדחתה, לא היתה בסדרי גודל שונים בהרבה. הגם שלא אקבע
17 מסמרות בעניין, יש מקום לשאלה, האם אין סכומים זעומים אלה משקפים תחום
18 בו מלכתחילה יודעים הכל, שממילא המידע המהותי בידיעת כולם, לפחות בעיקרו,
19 וספק עד כמה יש להתייחס למידע ככזה, שבאמת ראוי להגנה קניינית מוצקה. ודי
20 שאשוב ואזכיר את שפתחתי בו, שבמשך שנים הרשה התובע להרל"י לעשות שימוש
21 ציבורי במפה, ללא כל תמורה, ואף ללא שנערך בין הצדדים כל מסמך בעניין. [עובדה
22 זו אף מעלה תמיהה ביחס לטענת התובע לעילה על פי חוק עשיית עושר ולא במשפט
23 - וראה לעניין זה בסיכומי ב"כ הנכבד].

24

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 את זרימת המידע כחלק בלתי נפרד של ההווה המודרנית, משקף יותר מכל, בכל
2 הקשור לפרשתנו, **אתר הממ"ג**. עולה בבירור מראיות כל הצדדים, שידעו הכל, ואף
3 לקחו בחשבון, את קיומו של האתר, אליו זרם מידע מכיוונים רבים, גם מידע
4 שמקורו בתובע, ובמקביל גם יצא ממנו מידע, גם לנתבעים, לעדותם הם, לפחות
5 כבסיס להשוואה ולהתייחסות. **כל זאת, ללא שאיש סבר שיש בכך פגיעה בזכויות**
6 **יוצרים או מעשה המצדיק דרישת תשלום**. הועד גם, שאתרים כאלה קיימים בערים
7 רבות נוספות. ברם, בלט לבית המשפט, שבעלת אתר הממ"ג (- כנראה, העיריה), לא
8 העלתה כלל על דעתה לתבוע מאן דהוא, וזאת למרות שבאתר הושקעו, מן הסתם,
9 משאבים רבים, וכנראה שגם אתר זה היווה 'מקור מידע', גם לנתבעים.

10
11 ויודגש: ההכרה בזרימת מידע, בלתי נמנעת ואף לגיטימית, נמנית עם הטעמים
12 לעקרון המשפטי שיידון להלן, ולפיו תנאי להכרה בהפרת זכויות יוצרים בנסיבות
13 נתונות, הינו העתקה מלאה, או כמעט מלאה של היצירה שבמוקד הדיון. כל זאת,
14 אגב הכרה בכך, שבעולם הדיגיטלי והמודרני, יש קושי לגזור, שכל נטילה נקודתית
15 של רעיון או רסיס של מידע תיחשב לעוולתית. לא בכדי נחקק בשנת 2007 חוק חדש
16 בעניין, השואף להתאים עצמו גם לרוח הזמן, שאינה כימים ימימה.

17
18 ד. ולאור האמור, יש מקום גם לשאלה, האם אין משהו בהערכת הרל"י כלפי התובע,
19 שאלמלא הפסיד במכרז של הרל"י, לא היתה מוגשת על ידו תביעה הנוגעת לזכויות
20 יוצרים ביחס למידע שבמו ידיו העביר ללא תמורה להרל"י כמה שנים קודם, בידעו
21 שנועד הדבר לשימוש ציבורי. משתמע מהראיות שרכיבים מהמידע אף זלגו לממ"ג,
22 אך דבר לא הפריע לתובע, עד עתה.

23

24 **10. הממד הנורמטיבי, והשאלה הפרשנית המתחייבת לאור נסיבות הפרשה**

25

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 דומה, השאלה אם נטילת מידע על ידי הנתבעים, בהיקף מוגבל שאינו עולה על קבלת
2 השראה חלקית ונקודתית, גם אם ממספר מוקדים, ממפת התובע, מהווה העתקה, היא
3 השאלה המשפטית המהווה את הבריח התיכון של המחלוקת בין הצדדים להליך זה. זאת,
4 בנסיבות בהן, במובהק, לא עלו המעשים כדי העתקה נרחבת. לכך ביטוי ברור גם בסעיף 4
5 לסיכומי התובעים, והנושא נדון בהרחבה בסיכומי כל שאר הצדדים.

6
7 א. סעיף 1 לחוק זכויות יוצרים, מגדיר יצירה אמנותית כדלקמן: "לרבות רישום, ציור,
8 יצירת פיסול, תחריט, ליטוגרפיה, מפה, תרשים, יצירה אדריכלית, יצירת צילום
9 ויצירת אמנות שימושית". אין ספק, שעקרונית, מוכרת מפה כיצירה ואף לא נטען
10 אחרת.

11
12 סעיף 12 לחוק מגדיר "העתקה", אך אין בנוסח הסעיף כדי ללמדנו על עמדה ברורה
13 של המחוקק, האם טעון מושג "ההעתקה" פרשנות מחמירה, גם כלפי מי שאינו נוטל
14 מהיצירה, אלא רכיבים בהיקף מוגבל (- כפי שהיה בפרשתנו), או גישה מקלה
15 וגמישה, לפיה שימוש מוגבל וחלקי, שאינו עולה כדי העתקה נרחבת עד מלאה,
16 לגיטימי. הנושא נותר לפרשנות בהתאם לשיקולי מדיניות, ובשים לב קונקרטי
17 לנסיבותיו של כל מקרה.

18
19 ב. ואולם, על כוונת המחוקק ניתן ללמוד מסעיף 11 לחוק, שאף עתיד להוות את הבסיס
20 לפסיקה המועטת בנושא: "זכות יוצרים ביצירה היא הזכות הבלעדית לעשות
21 ביצירה, או בחלק מהותי ממנה, פעולה, אחת או יותר, כמפורט להלן, בהתאם לסוג
22 היצירה: (1) העתקה...." [ההדגשה שלי - א. ר.]. אכן, לא נכתב במפורש, ששימוש
23 בחלק לא מהותי של יצירה, היינו של שוליה, לגיטימי. אך במידה ידועה, הדברים
24 משתמעים: אם מהות הזכות היא הגנה על חלקים מהותיים של היצירה, מכאן,

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 שכנראה, שימוש בחלקים שאינם מהותיים, אינו מהווה פגיעה בזכות. השווה – טוני
2 גרינמן, זכויות יוצרים (מהדורה שניה, 2008), סעיף 11.2.2 בעמ' 626.

3
4 ג. מבין פסקי הדין המעטים הנוגעים בנושא, נמנה ע"א 23/82 הרשקו ואח' נ' אורבך
5 ואח', פ"ד מ"ב (3) בעמ' 749. פסק הדין ניתן קרוב לעשרים שנה קודם כניסתו לתוקף
6 של חוק זכויות יוצרים החדש, הוא אינו מתייחס בדיוק לשאלה דנן, ומכאן, שמשקלו
7 להכרעה בפרשתנו, מוגבל. ועם זאת, עיקר חשיבותו, לטעמי, בכך, שניכר מעיון בו,
8 מראשית עד אחרית, שהיה בית המשפט העליון ער לכך, שבכל הקשור ליישום החוק,
9 אין מנוס מגישה שתיכלל בה מידה של גמישות.

10
11 ד. ועתה, בחזרה לסעיף 11 לחוק, הקובע במפורש, שהיקף זכות היוצרים שתוגן, תיקבע
12 – "... בהתאם לסוג היצירה". בהיבט הפרשני, אין הדעת נותנת, שהיה המחוקק
13 מקדיש סעיף מיוחד להיקף הזכות המוגנת, ומעבר לכך, מזכיר בסעיף זה, אבחנות
14 בין חלק מהותי לאחר, והתאמות משתנות לפי סוג היצירה, אם היה סבור שזכות
15 היוצרים היא מוחלטת וקשיחה. מכאן, שגם לפי החוק החדש יש מקום ליישמו באופן
16 מושכל: "תהליך בדיקת העתקה אינו תהליך מכני או טעני. עיקרה של הבחינה הוא
17 מהותי, ממשי ואיכותי...כיוון שתחולת החוק רחבה ומקיפה מגוון נכבד של
18 מוצרים.. יש לבדוק כל מקרה לגופו, בהתאם לנסיבותיו, למפרטו הטכני של המוצר,
19 למהותו ולפונקציה שעליו למלא" [ע"א 9248/05 מתן י. מערכות תקשורת ואיתור
20 בע"מ נ' מילטל תקשורת בע"מ; הגם שמתייחס אף פסק דין זה לחוק הקודם, תקף
21 האמור בו גם עתה].

22
23 ומכאן, בחזרה לפרשתנו.

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1

2 א. אמנם, נמנית מפה עם היצירות המוגנות בחוק, ואולם, נוכח האמור, נדרשת השאלה,

3 האם נכון לגזור גזירה שווה בינה לבין יצירות אמנות ושאר תמונות וכדומה. אמנם,

4 גם הכנת מפות טעונה עבודה רבה, ונאמנת עלי עדות התובע בדבר טרחתו, לרבות

5 ברגליו, לצורך זה – נושא שאף הודגש על ידי בא כוחו בסיכומיו. ואולם, ניכר גם

6 ההבדל. בעוד, יצירה אמנותית לסוגיה, כל כולה, או, לפחות כמעט כולה, מקורה

7 במוחו, יותר מכך – ברוחו, ובוודאי בנפשו הייחודית של האמן, מפה, בכל ההערכה,

8 והיא רבה, היא שיקוף של מציאות נתונה שהיא נחלת הציבור בכללותו. עיון בסיכומי

9 התובע אף מצביע על מודעות ראויה מצדו לאפיינה הייחודי של מפה, בהשוואה

10 ליצירות האחרות שמפורטות בחוק.

11

12 ב. לבטח, אין משמעות הדברים, שבמישור זה אין מקום לטענות במישור זכויות

13 יוצרים, ודי לי שאשוב ואזכיר את סעיף 1 לחוק. אך ייתכן, ש"הרף" לבחינת הפרות,

14 צריך לשקף את התחום שבמוקד הדיון. וייתכן, שבשאלה זו, לא יעשה בית המשפט

15 כהלכה, אם יימנע מלהבחין בין התחומים: לא הרי ה'מונה ליזה', כמפת ירושלים.

16 וככל שהמידע הבסיסי ביחס לרחובות ירושלים, לרבות סמטאות העיר העתיקה, הינו

17 נחלת הכלל, ואין חולקין שמיקומה של סמטה נתונה כלשהי, אינו נתון הנהנה מהגנת

18 חוק זכויות יוצרים, עשוי הדבר להקרין גם על הפרשנות הראויה לחוק זכויות יוצרים

19 בהקשר הקרטוגרפי. ומכאן, בחזרה למסקנות הפרק הקודם, שהכירו בזרימת מידע

20 כתכונה טבעית ואפיינית לתחום הנדון. בודאי בתקופתנו, ובוודאי בעידן האינטרנטי.

21 ומה גם, שזרם מידע גם מהתובע עצמו, בידיעתו, ללא שהוא עצמו העלה על דעתו

22 לעגן את זכויותיו בכתב או לדרוש תמורת השימוש שנתן בעבר לר"יי תמורה כלשהי.

23 אמור מעתה: בהתנהגותו הוא, שיקף התובע את טיבו וטבעו של התחום שבמוקד24 הדיון.

25

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 כאמור, פרשנות, הינה פעולה תלויה הקשר, וההקשר, הינו מושג תלוי תקופה: לא
2 בהכרח דומה פרשנות ראויה למושג נתון על פי הקשריו בעבר, לפרשנות הראויה
3 לאותו מושג, על פי הקשריו, למשל, בעידן האינטרנטי; וככל שהעידן האינטרנטי,
4 מכיר ומעניק לגיטימציה לזרימת מידע, שבבסיסו הוא נחלת הכלל, מתחייב, שיקרין
5 מצב דברים זה, גם על הממד הפרשני. ניתן אף לומר, שהיקף זכות היוצרים כערך
6 מוגן, הולך ומשתנה. בודאי, כשאין המדובר ביצירת אמנות, אלא בעיבוד של נתונים
7 שבידיעת הכלל. כגון רחובות ירושלים בקונטקסט קרטוגרפי. אף ייתכן, שתוצאות
8 הדיון בטענה להפרת זכויות יוצרים, אילו נערך הדיון לפני שנים, עשויות היו להיות
9 שונות במעט, מתוצאות ראויות ביחס לדיון נשוא פרשתנו. מן המורס עולה, שעל בית
10 המשפט להעניק לחוק זכויות יוצרים ביחס למידע קרטוגרפי, פרשנות רלוונטית
11 בהקשרי המקום והזמן: –

12
13 "תכלית החקיקה אינה רק 'תכלית סובייקטיבית'. בצד התכליות
14 הסובייקטיביות ישנן תכליות אובייקטיביות העולות מלשון החוק
15 וממקורות חיצוניים, והנגזרות מערכי היסוד של השיטה. כל אלה יחד
16 מהווים את תכלית החקיקה. גישה זו לתכלית החקיקה מאפשרת את
17 התאמתו של החוק לשינויים החברתיים ואל 'תנאי החיים המשתנים'.
18 החוק נחקק בעבר, אך הוא נועד ליתן תשובה לבעיות בעתיד... הזמן אינו
19 עומד מלכת, ועמו משתנה גם הפתרון שהחוק נותן... עמד על כך השופט
20 זוסמן, בציינו: 'היום במדינת ישראל אין אנו חייבים לפסוק בעניין כמו
21 שבית המשפט היה אולי פוסק בשנת 1929; החיים משתנים וחלילה לו
22 לחוק להתאבן'. ... על הפרשן לגבש את תכלית החקיקה באופן התואם את
23 צורכי ההווה, והמשתלב בערכי היסוד ובחזקות התכליות שבהווה. אכן,
24 התהליך הפרשני אינו נפסק לעולם. פירוש הוא תהליך נמשך, המתחדש
25 כל העת. אין תוצאה פרשנית אחת ויחידה, אלא שעם שינוי הזמנים
26 משתנה משמעותם של הדינים.. הפרשנות הינה תהליך מתחדש. בכך ניתן
27 תוכן מודרני לנורמות העבר, וקטן הפער בין החוק לבין החיים.. פירוש
28 החוק על פי תכליתו נעשה על פי מה שמתבקש בהווה ולא רק על פי מה
29 שהתבקש בעבר.. מה שנתפש בעבר כתכלית החוק, יכול שלא להיתפש

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

1 בהווה כתכלית החוק, ומה שנתפש בהווה כתכלית החוק, יכול שלא
2 להיתפש בעתיד כתכלית החוק.. פרשנות החוק צריכה להיות דינמית,
3 כלומר, על רקע הנתונים החברתיים והמשפטיים של ההווה" [אהרן ברק,
4 פרשנות במשפט – פרשנות החקיקה (תשנ"ג), מעמוד 257].
5
6 ג. כללו של דיון במסקנה המתבקשת, לפיה הגם ששאבו הנתבעים מידע גם ממפת עד
7 אור, היקף המידע שנטלו על פי כל הראיות, לא מגיע לרף המצדיק הטלת אחריות.
8 כאמור, היוותה השאלה האם נטילת מידע מוגבל בהיקפו – התייחסות למפת עד אור
9 כמקור מידע, כלשון הנתבעים, מהווה הפרת זכות היוצרים של התובע. ניתן במידה
10 ידועה לקבוע, שבמוקד הליך זה, עמדה, אפוא, שאלת "גובה ה'רף' " לאחריה.
11 ודומה, הן מסקנות מומחה בית המשפט, הן עדות הנתבעים שהתייחסו למפת התובע
12 כמקור מידע, והן הדיון המשפטי-פרשני, מתכנסים לאותה נקודה. התייחסו גם
13 התייחסו הנתבעים במלאכתם למפת התובע. אך העתקה נרחבת, לא היתה, ואף לא
14 קרוב לכך. לא רק מומחה בית המשפט אומר זאת. גם התובע עצמו, באמצעות ב"כ
15 נדרש לעדויות וחקירות ביחס לאתרים איזוטריים בעיר העתיקה כדי ללמדנו
16 שהתייחסו הנתבעים למפת התובע בעבודתם. התובע אף לא טען שמפת הנתבעים
17 חופפת לחלוטין (או כמעט לחלוטין) את מפתו, וכדי לנסות לתמוך את יתדותיו נאלץ
18 לחתור למחוזות מושגיים שמומחה בית המשפט, איש מקצוע ראשון במעלה בתחומו,
19 כלל אינו מכיר, כגון 'רחוב מלכודת'. בנסיבות אלה, מדברת תמונת המצב (תרתי
20 משמע), בעד עצמה. ואף במישור המשפטי, המצב, בהתאם. הן החוק והן הפסיקה,
21 מעניקים להיקף הערך המוגן, פרשנות הלוקחת בחשבון את טיבה הקונקרטי של
22 היצירה שבמוקד, ואת נסיבות העניין. על יסוד כל האמור, כאשר במוקד מידע חשוף
23 לציבור, לרבות באינטרנט, בדבר רחובות ירושלים, הרי גם אם התייחסו הנתבעים
24 למפת עד אור כמקור מידע, אחד ממקורות נוספים, לא ניכסו לעצמם חלק מהותי
25 ממנה, כלשון סעיף 11 של החוק, ואין זו העתקה המקימה עוולה הטעונה פיצוי.
26

ת"א 63876-06-15

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

- ד. מקום שדין התביעה לדחיה, פטור בית המשפט מדיון בטענות נוספות, ועם זאת, לא נעלמה מעיני בית המשפט שאלה של ממש, האם בכלל תבע התובע בגין הפרת זכויות השייכות לו: בהינתן, שחלק לא מבוטל מהמלאכה נעשתה בהיותו עובד של משרד הבטחון, עובדה שנתחווה רק לקראת שלב ההוכחות, יש מקום לספק ממשי גם במישור זה. על אף הוראת חוק ברורה ומפורשת, המעוגנת בסעיף 36 לחוק, וכאשר חזקה על התובע, שהחוק הוא בידיעתו המלאה, לא גילה עד שנחקר נגדית, את הנסיבות בהן עשה במלאכתו, לפחות בחלקה, ולבית המשפט מכך, תחושת אי נוחות לא מבוטלת. ועם זאת, באשר אין בית המשפט נדרש עוד לשאלה זו לצורך הכרעה בתובענה שבפניו, אניח לנושא זה. במקביל ולחלופין נטען על ידי התובע לזכות מוסרית מכח סעיף 46 לחוק, אך גם לכך אין בסיס.
- ה. באשר התביעה תידחה, פטור בית המשפט מהמשך דיון בהודעה לצד שלישי כלפי הרל"י. בשלהי סיכומיהם, טענו הנתבעים גם לשימוש הוגן בהתאם לסעיף 19 לחוק. נטילת מידע מוגן למטרות מסחריות, כשברקע תחרות בכעין מכרז בין התובע לנתבעים, אינה שימוש ואינה שימוש הוגן. הגם שזו טענה חלופית, טוב היה לה שלא נטענה. הטענה – נדחית.
- ו. לשאלת ההוצאות. הגם שנדחתה התביעה, ברי ומוכח, שעשו הנתבעים שימוש, ולו גם בהיקף מוגבל במידע שמקורו בתובע. אף הרל"י עשתה שימוש במידע כזה. היא לא עשתה למניעת העברתו, ובפועל, כנראה, נתנה יד לאפשרות שיזרום המידע גם לנתבעים. ישאו לפיכך בעלי דין אלה בהוצאותיהם. מעניין בנקודה זו לציין, שהגם שאינו משפטן, ולמרות שלא נחפו לאמץ באופן גורף את עמדת התובע, גם מומחה בית המשפט בסיכום חוות דעתו, בסעיף 15(ג), נתן ביטוי ברור גם לתרומת התובע למיפוי רחובות ירושלים. רואה אני בכך בסיס נוסף למסקנתי, שראוי, לכל הפחות, שבהוצאותיהם, ישאו הנתבעים והרל"י בעצמם.

בתי המשפט

ת"א 63876-06-15

**בבית המשפט המחוזי
בירושלים**

תאריך: י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רוון

1

2

12. סוף דבר, התביעה – נדחית. אין צו להוצאות.

3

4

ניתן היום, י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

5

א. י.

6

אלכסנדר רוון, שופט

7

8